

ПЛАН за ДЕЙСТВИЕ

на Област Силистра за периода 2012-2014 г. за изпълнение на Националната стратегия на Република България за интеграция на ромите 2012-2020 г. и „Десетилетие на ромското включване 2005-2015 г.“

Планът за действие на Област Силистра е адаптиран вариант на националния План за действие за изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020 г. и „Десетилетие на ромското включване 2005-2015 г.“ и в тази връзка следва неговите приоритети, цели, задачи и дейности.

Целите, задачите и дейностите по Националната стратегия и по Плана за действие към нея ще се осъществяват през два периода: 2012-2014 г. и 2014-2020 г.

Този План за действие на Област Силистра ще се осъществява за периода 2012-2014 г.

Съдържание

1. Приоритет „Образование“ -	1
2. Приоритет „Здравеопазване“ -	15
3. Приоритет „Жилищни условия“ -	29
4. Приоритет „Заетост“ -	34
5. Приоритет „Върховенство на закона и недискриминация“ -	41
6. Приоритет „Култура и медии“ -	44

1. Приоритет „ОБРАЗОВАНИЕ“

Оперативна цел: Обхващане и задържане на ромските деца и ученици в образователната система, осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда.

Цел 1. Гарантиране правото на равен достъп до качествено образование, включително чрез интеграция на ромски деца и ученици в етнически смесени детски градини и училища.

Задача 1.2. Осигуряване на позитивни образователни условия за **ранно детско развитие в системата на предучилищното образование/ранно детство и предучилищна възраст от 0 до 7 години.**

Дейности 1.2.1. Осигуряване на подходяща образователна среда за включване на децата от обособените по етнически признак детски градини чрез поетапен прием в детски градини, извън ромските квартали, в разно-етнически групи.

Отговорна институция (изпълнители). МОМН в сътрудничество с общините и НПО сектора.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. 1) В рамките на утвърдения бюджет на Центъра за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства /ЦОИДУЕМ/. 2) Одобрена по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /ОП „РЧР“/ през април 2011 г. операция „**Образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства**“; обявена е **покана** за набиране на проектни предложения за **6 млн. лв.**

Финансиране. Източник. **Общините.**

Индикатори. 1) Осигурена подходяща среда. 2) Брой подкрепени проекти.

Дейности 1.2.2. Откриване на почасови, сезонни и **съботно-неделни** групи в детските градини.

Отговорна институция (изпълнители). **Общините.**

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на утвърдените бюджети.

Финансиране. Източник. **Общините.**

Индикатори. Брой открити групи.

Задача 1.3. Осигуряване на позитивни образователни условия в системата на **висшето образование.**

Дейности 1.3.1. Актуализиране на учебните планове и програми **във висшите училища** относно интеркултурната компетентност на студента и преподавателя. Разработване и прилагане на учебни програми, свързани с образованието в мултикултурна среда и интеркултурния диалог във ВУ, подготвящи педагогически специалисти.

Отговорна институция (изпълнители). Висшите училища. Филиал-Силистра към Русенски университет „Ангел Кънчев“.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. Не са необходими.

Финансиране. Източник. Висшите училища.

Индикатори. Брой актуализирани учебни планове и програми.

Дейности 1.3.2. Акредитиране на **нови специалности** за работа в мултикултурна среда.

Отговорна институция (изпълнители). Висшите училища. Националната агенция за оценяване и акредитация /НАОА/. Филиал-Силистра към Русенски университет „Ангел Кънчев“.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на утвърдения държавен бюджет.

Финансиране. Източник. Висшите училища. Националната агенция за оценяване и акредитация /НАОА/.

Индикатори. Брой акредитирани специалности.

Задача 1.4. Компенсиране на образователните неравенства относно качеството на образование на деца в неравностойно социално положение.

Дейности 1.4.1. Постепенно въвеждане на **целодневна организация на учебния ден до седми клас** включително.

Отговорна институция (изпълнители). МОМН.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. 1) В рамките на утвърдения държавен бюджет. 2) Общински бюджет. 3) Европейско финансиране.

Финансиране. Източник. МОМН, ОП „РЧР“, **общините.**

Индикатори. 1) Брой разкрити групи. 2) Брой ученици, ползватели на услугата.

Цел 2. Повишаване на качеството на образование в обособените детски градини в големите ромски квартали и в селските региони, в които учат предимно ромски деца.

Задача 2.1. Въвеждане на **билингвални технологии** на обучение за деца, чийто майчин език не е български.

Дейности 2.1.1. Въвеждане на **билингвална организация на обучение** за деца от различни етнокултурни общности.

Отговорна институция. 1) Детски градини. 2) Училища с предучилищни групи.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на собствените бюджети.

Финансиране. Източник. Детските градини.

Индикатори. 1) Брой детски градини. 2) Брой деца, за които се прилага организацията.

Дейности 2.1.2. Подготовка на децата в ранна детска възраст (3-6 години) за бъдещо пълноценно включване в образователния процес, особено на деца от малцинствени етнически групи. **Допълнителни занимания** с деца в детските градини, за които българският език не е майчин.

Отговорна институция. Детските градини.

Времеви период. 2012-2013 г.

Финансиране. Средства. Операция BG051PO001-4.1.05 “Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства”.

Финансиране. Източник. ОП „РЧР“.

Индикатори. 1) **1 000** деца и ученици от етнически малцинствени групи, интегрирани в образователната система (детските градини и училищата); 2) **300** обучени педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда.

Задача 2.2. Подпомагане на деца, чийто майчин или семеен език не е български, в процеса на усвояване на официалния за страната български език, както и подпомагане на учители при работата им с деца, които не говорят български език в семействата си.

Дейности 2.2.1. Разработване и въвеждане в образователната практика на билингвални технологии за овладяване на българския език.

Отговорна институция. Висшите училища. Филиал-Силистра към Русенски университет „Ангел Кънчев“.

Времеви период. 2013-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на собствените им бюджети.

Финансиране. Източник. Висшите училища.

Индикатори. Брой образователни институции, въвели билингвални технологии.

Дейности 2.2.2. Университетско обучение на студенти – бъдещи педагогически специалисти по етнология, етнопедагогика, етнопсихология и етнолингвистика.

Отговорна институция. ВУ, МОМН. Филиал-Силистра към Русенски университет „Ангел Кънчев“.

Времеви период. 2013-2015 г.

Финансиране. Средства. Проектно финансиране.

Финансиране. Източник. ВУ и МОМН.

Индикатори. Брой обучени и завършили студенти.

Цел 3. Обучение в дух на **толерантност** и **недискриминация** в **детските градини** и в **училищата** чрез съхраняване и развиване на културната идентичност на деца и ученици от ромски произход.

Задача 3.1. Прилагане на **система** от стимули и мерки за **въвеждане на интеркултурно образование във всички етапи** на предучилищното, училищното и университетското образование.

Дейности 3.1.1. Периодично обявяване на **конкурси** за проекти по **Стратегическа цел 3** от **Тригодишната програма** на Центъра за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ).

Отговорна институция. МОМН и ЦОИДУЕМ.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. До **600 хил. лв.** годишно.

Финансиране. Източник. ЦОИДУЕМ.

Индикатори. 1) Брой обявени конкурси. 2) Брой спечелени проекти. 3) Брой изпълнени проекти.

Дейности 3.1.2. Включване на допълнителни компоненти, които подпомагат въвеждането на **интеркултурно образование /ИКО/** към формулата за определяне на училищния бюджет.

Отговорна институция. **Общините.**

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на общинските бюджети.

Финансиране. Източник. **Общините.**

Индикатори. Брой включени компоненти.

Дейности 3.1.3. Включване на **компонент „интеркултурна компетентност“** при определяне на **диференцираното заплащане** на учителя и директора.

Отговорна институция. МОМН, **РИО** към МОМН, **директори** на детски градини и училища.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на държавния бюджет и **общинските бюджети.**

Финансиране. Източник. МОМН и общините.

Индикатори. Брой педагогически специалисти, включени в **диференцираното заплащане.**

Задача 3.2. Въвеждане и развиване на разнообразни форми на интеркултурно образование, насочено към запазване и развитие на културната идентичност на етническите малцинства при деца и ученици.

Дейности 3.2.2. Дейности, насочени към **съхраняване и развиване на културната идентичност на децата** и учениците от етническите малцинства и техните връстници в интеграционна мултикултурна среда:

- създаване на **клубове** по интереси; сформирани на групи по свободно избираема подготовка (СИП) в областта на културата, фолклора и традициите на различните етноси, танцови формации; изкуства; традиционни занаяти;
- **проучвания**, провеждани от деца и ученици, свързани с културната им идентичност.

Отговорна институция. Общини, училища, детски градини, висши училища, НПО.

Времеви период. 2012-2013 г.

Финансиране. Средства. Операция BG051PO001-4.1.05 “Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства”.

Финансиране. Източник. ОП „РЧР“.

Индикатори. **1 000** деца и ученици от етнически малцинствени групи, интегрирани в образователната система (детските градини и училищата).

Дейности 3.2.3. Разширяване на обхвата на СИП „Майчин ромски език”, СИП „Култури на етносите” (Етнология) и други форми на свободноизбираема подготовка, допринасяща за запазване и развитие на културната идентичност чрез спазване на законовите разпоредби.

Отговорна институция. МОМН, РИО, училища, НПО

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на държавния бюджет.

Финансиране. Източник. МОМН

Индикатори. Брой училища, въвели СИП

Дейности 3.2.4. Включване на занимания по интереси, допринасящи за запазване и развиване на етнокултурната идентичност на ромските деца в рамките на целодневната организация на образователния процес и на часа на класа, както и на останалите етнически общности.

Отговорна институция. МОМН, училища, НПО

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. 1) В рамките на държавния бюджет. 2) ОП „РЧР“.

Финансиране. Източник. МОМН

Индикатори. Брой ученици, включени в заниманията по интереси.

Цел 4. Превенция на отпадане от училище и ограмотяване на неграмотни и малограмотни възрастни роми.

Задача 4.1. Осигуряване на обективни и надеждни инструменти в системата на предучилищното и училищното образование по проблемите на **обхвата**, преждевременното напускане и образователната адаптация.

Дейности 4.1.1. Установяване на **основните фактори**, водещи до непостъпване и преждеременно отпадане от училище, разработване и апробиране на методология за наблюдение на национално, регионално и местно равнище.

Отговорна институция. МОМН, РИО, **общини, училища, детски градини.**

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. До 100 хил. лв. ежегодно. МОМН подготвя операция, включваща описаната дейност. Концепцията за тази операция бе представена на Комитет за наблюдение на ОП „РЧР“ през ноември 2011 г.

Финансиране. Източник. ОП „РЧР“ и ЦОИДУЕМ.

Индикатори. 1) Разработена и апробирана методология. 2) Разработена система за мониторинг.

Задача 4.2. Осигуряване на условия за максимален обхват и ранна адаптация в системата на предучилищното образование.

Дейности 4.2.1. **Увеличаване на ромските деца в системата на предучилищното образование:** подпомагане на социално слаби семейства чрез плащане на таксите им за детска ясла / градина и др.

Отговорна институция. МТСП и **общините.**

Времеви период. 2012-2013 г.

Финансиране. Средства. Част от осигурените **40 млн. евро заем** от Международна банка за възстановяване и развитие (Световна банка).

Финансиране. Източник. МТСП и **общините.**

Индикатори. % **деца** обхванати в системата на предучилищно образование

Задача 4.3. Осигуряване на условия за **пълнен обхват и ранна адаптация** в системата на училищното образование, включително условия за **реинтеграция** на отпаднали ученици в училищната система.

Дейности 4.3.1. Създаване на **постоянна общинска комисия за обхват и ранна адаптация** в системата на задължителното образование, ръководена от ресорния заместник-кмет. **Превенция и ограничаване на ранното отпадане.**

Отговорна институция. Общините.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на общинските бюджети.

Финансиране. Източник. **общините**

Индикатори. **Брой създадени общински комисии.**

Дейности 4.3.2. Изготвяне и прилагане на **Училищна програма** за превенция на отпадането.

Отговорна институция. РИО, общините, училищата

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на държавния бюджет и на **общинските бюджети.**

Финансиране. Източник. **МОМН и общините.**

Индикатори. Брой училища приложили програма за превенция.

Дейности 4.3.3. Образователна **интеграция и реинтеграция.**

Отговорна институция. **МОМН**

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. В рамките на средствата по проекти "Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система" и "Образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства".

Финансиране. Източник. ОП „РЧР“

Индикатори. 1) Брой интегрирани деца и ученици. 2) Брой реинтегрирани деца и ученици.

Задача 4.4. Включване на **възрастни роми** във форми на продължаващо образование.

Дейности 4.4.1. Развитие на **мрежа от центрове** за кариерно ориентиране.

Отговорна институция. **Общините и МТСП**

Времеви период. 2012-2013 г.

Финансиране. Средства. 10 млн. лв.

Финансиране. Източник. ОП „РЧР“, проект "Условия за развитие на гъвкав пазар на труда".

Индикатори. 1) 10 разкрити центрове за кариерно ориентиране. 2) Брой консултирани възрастни роми.

Цел 5. Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с деца с трудности и **дефицити** в обучението и **отпаднали** от училище с цел тяхната **реинтеграция**.

Задача 5.1. Увеличаване на гъвкавостта и пропускливостта на различните модели на образование.

Дейности 5.1.1. Организиране на **курсове** за придобиване на квалификация за част от професия чрез модулно обучение.

Отговорна институция. Професионални гимназии, Национална агенция за професионално образование и обучение /НАПОО/, професионални училища.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на делегираните бюджети.

Финансиране. Източник. МОМН, професионалните гимназии и училища.

Индикатори. 1) Брой организирани курсове. 2) Брой ученици получили квалификация по професия.

Дейности 5.1.2. Предоставяне на продължаващо професионално обучение за лица, навършили 16 г.

Отговорна институция. МОМН, НАПОО и лицензирани ЦПО

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на делегираните бюджети.

Финансиране. Източник. МОМН, професионалните гимназии и училища.

Индикатори. Брой обучени и завършили лица.

Дейности 5.1.3. Назначения на квалифицирани и сертифицирани **помощник-възпитатели** и **помощници** на учителя за работа в мултиетническа среда.

Отговорна институция. Общини, детски градини, училища, МОМН

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на делегираните бюджети.

Финансиране. Източник. Детски градини, училища

Индикатори. Брой назначени лица.

Дейности 5.1.4. Организиране на форми за **индивидуално наставничество**, подпомагащо отделните ученици да преодолеят свързани с ученето специфични трудности, както и трудности в социален или в личен план.

Отговорна институция. Детски градини, училища

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на делегираните бюджети.

Финансиране. Източник. Детски градини, училища.

Индикатори. 1) Брой организирани форми. 2) Брой ученици обхванати в тях.

Дейности 5.1.5. Организиране на дейности по **кариерно ориентиране** и **консултиране на учениците при избора на професия**, при преходите в рамките на образователната система или от образование към заетост.

Отговорна институция. МОМН

Времеви период. 2012-2013 г.

Финансиране. Средства. 10 млн. лв.

Финансиране. Източник. Оперативна програма „РЧР“, проект „Система за кариерно ориентиране и училищното образование”.

Индикатори. 1) Брой консултирани ученици. 2) Създадени **28 регионални центрове за кариерно развитие.**

Цел 6. Приобщаване и приемане на **родителите-роми към образователния процес** и засилване на участието им в училищния живот.

Задача 6.1. Повишаване на **ангажмента** на родителите, засилването на тяхното сътрудничество с училището и създаването на **партньорства** между ДГ, училища и родители.

Дейности 6.1.1. Ангажиране на родители на деца и ученици от етническите малцинства в училищни настоятелства или обществени съвети.

Отговорна институция. Детски градини и училища.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. Не са необходими

Финансиране. Източник. -----

Индикатори. Брой родители, участващи в училищни настоятелства и обществени съвети.

Дейности 6.1.2. Съвместни форми и дейности между родителите на ромските деца и останалите родители.

Отговорна институция. Общини, училища, детски градини, висши училища, НПО.

Времеви период. 2012-2013 г.

Финансиране. Средства. В рамките на обявените операции „Интеграция на деца и ученици от етническите малцинства в училищната систе-

ма” и „Образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства”.

Финансиране. Източник. МОМН, ЦОИДУЕМ

Индикатори. 1) Брой въведени и реализирани форми. 2) 1 000 деца и ученици от етнически малцинствени групи, интегрирани в образователната система.

Дейности 6.1.3. Сформиране на мултиетнически родителски клубове по образователни институции.

Отговорна институция. Детски градини и училища.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на собствения бюджет и по проекти.

Финансиране. Източник. Детски градини и училища.

Индикатори. 1) Брой образователни институции. 2) Брой сформирани клубове.

Дейности 6.1.4. Изготвяне на програма за работа с родители в детските градини и училищата.

Отговорна институция. Училища, детски градини.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на собствения бюджет и по проекти.

Финансиране. Източник. Общини, училища, детски градини.

Индикатори. 1) Изготвена програма. 2) Брой образователни институции, въвели такъв тип програма.

Цел 7. Усъвършенстване на образователните условия за качествено образование на квалификацията на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда. Интеркултурна компетентност у директорите, учителите и другите педагогически специалисти.

Задача 7.1. Създаване на условия за равнопоставеност и адаптация на ромските деца и ученици в новата образователна среда.

Дейности 7.1.1. Осъществяване на контрол върху приемните детски градини и училища за недопускане сформирането на обособени групи и паралелки по етнически признак.

Отговорна институция. МОМН и РИО в сътрудничество с общини и НПО.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. В рамките на държавния и общинския бюджет.

Финансиране. Източник. МОМН и общините.

Индикатори. Разработена и приложена система за контрол.

Дейности 7.1.2. Въвеждане на форми на взаимодействие и дейности в детските градини и училищата за изграждане на положителни нагласи към образователната интеграция на ромските деца

Отговорна институция. МОМН и РИО в сътрудничество с директорите на детски градини и училища.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. 1) В рамките на държавния и общинския бюджет. 2) По проекти от ЕС.

Финансиране. Източник. МОМН, общини, ОП „РЧР“.

Индикатори. Брой въведени форми.

Задача 7.2. Формиране на интеркултурна компетентност на директори, учители и други педагогически специалисти.

Дейности 7.2.1. Квалификация на учители, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда.

Отговорна институция. МОМН, Национален институт за обучение и квалификация в системата на образованието /НИОКСО/, общини, училища, детски градини, висши училища, НПО.

Времеви период. 2012-2013 г.

Финансиране. Средства. Операция BG051PO001-4.1.05 “Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства”.

Финансиране. Източник. ОП „РЧР“, „Квалификация на педагогическите специалисти”.

Индикатори. 300 обучени педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда.

По приоритет „ОБРАЗОВАНИЕ“ в Националния план за действие е предвидено централните институции (министерства и др.) и организации да осъществят за периода следните дейности:

По цел 1. Гарантиране правото на **равен достъп до качествено образование**, включително чрез **интеграция** на ромски деца и ученици в етнически смесени детски градини и училища.

Задача 1.1. Създаване на необходимите **нормативни гаранции за процеса на социално включване** и приемане на деца и ученици от ромски

произход в мултикултурни групи, класове и паралелки в условията на детската градина и училището.

Дейности 1.1.1. Разработване и въвеждане на **стандарт** по гражданско, интеркултурно и здравно образование.

Отговорна институция. МОМН в сътрудничество с НПО, социалните партньори и други.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. Не са необходими.

Финансиране. Източник.

Индикатори. Разработен стандарт.

По цел 3. Обучение в дух на толерантност и недискриминация в детските градини и в училищата чрез съхраняване и развиване на културната идентичност на деца и ученици от ромски произход.

Задача 3.2: Въвеждане и развиване на разнообразни форми на интеркултурно образование, насочено към запазване и развитие на културната идентичност на етническите малцинства при деца и ученици.

Дейности 3.2.1. Включване на **знания за културата на етническите малцинства** при разработване на новите учебни програми.

Отговорна институция. МОМН

Времеви период. 2012-2013 г.

Финансиране. Средства. ОП „РЧР“, Операция „Подобряване качеството на общото образование”.

Финансиране. Източник. МОМН.

Индикатори. Брой разработени тематични направления в учебните програми.

По цел 4. Превенция на отпадане от училище и ограмотяване на неграмотни и малограмотни възрастни роми.

Задача 4.1: Осигуряване на обективни и надеждни инструменти в системата на предучилищното и училищното образование по проблемите на **обхвата, преждевременното напускане** и образователната адаптация.

Дейности 4.1.2. Прилагане на **модел за осъществяване на мониторинг** на процеса на образователна интеграция на деца, ученици и студенти от етническите малцинства.

Отговорна институция. МОМН и висшите училища.

Времеви период. 2013-2014 г.

Финансиране. Средства. До 100 хил. лв. ежегодно. МОМН подготвя операция, включваща описаната дейност. Концепцията за тази операция бе представена на Комитет за наблюдение на ОП „РЧР“ през ноември 2011 г.

Финансиране. Източник. ОП „РЧР“.

Индикатори. Разработен и приложен модел.

Дейности 4.1.3. Изследване на ефективността на инструментите на политиката, насочена към подобряване на достъпа до образование и намаляване броя на необхванатите и ранно напусналите деца и ученици.

Отговорна институция. МОМН

Времеви период. 2011-2012 г.

Финансиране. Средства. До 25 хил. лв. от държавния бюджет.

Финансиране. Източник. МОМН

Индикатори. Доклад от изследването.

Задача 4.2: Осигуряване на условия за максимален обхват и ранна адаптация в системата на предучилищното образование.

Дейности 4.2.2. Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на ромските родители относно ползите от предучилищното образование.

Отговорна институция. МТСП и МОМН

Времеви период. 2012-2013 г.

Финансиране. Средства. Част от осигурените 40 млн. евро заем от Международна банка за възстановяване и развитие (Световна банка).

Финансиране. Източник. МТСП и МОМН

Индикатори. Брой организирани кампании.

Задача 4.4. Включване на **възрастни роми** във форми на продължаващо образование.

Дейности 4.4.2. Ограмотяване на възрастни роми.

Отговорна институция. МОМН

Времеви период. 2012-2013 г.

Финансиране. Средства. Част от 15 млн. лв. Одобрен проект по ОП „РЧР“ „Нов шанс за успех“.

Финансиране. Източник. ОП „РЧР“

Индикатори. Брой ограмотени възрастни роми.

По цел 5. Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с деца с трудности и **дефицити** в обучението и **отпаднали** от училище с цел тяхната **реинтеграция**.

Задача 5.1. Увеличаване на гъвкавостта и пропускливостта на различните модели на образование.

Дейности 5.1.6. Осигуряване на обучение по леснодостъпни и безплатни програми за предоставянето на **втори шанс** за лица, навършили 16 г.

Отговорна институция. МОМН

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. Част от 15 млн. лв. Одобрен проект по ОП „РЧР“ „Нов шанс за успех“.

Финансиране. Източник. ОП „РЧР“.

Индикатори. Брой реализирани програми.

2. Приоритет „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Оперативна цел: Осигуряване на равенство в достъпа до качествени здравни услуги и превантивни програми.

Цел I: Превантивни грижи за майчино и детско здравеопазване.

Цел 1. Намаляване на детската смъртност.

Задача 1.1. Ранна регистрация на бременните, наблюдение по време на бременността и своевременно хоспитализация на родилките.

Дейности 1.1.1. Активно съдействие от страна на медиаторите в усилията на личния лекар за обхващане на бременните до четвъртия месец на бременността с регистрация, консултации с лекар-специалист по акушерство и гинекология и своевременно постъпване в лечебно заведение за болнична помощ за раждане.

Отговорна институция (изпълнители). Лични лекари, здравни медиатори, НЗОК.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник.

Индикатори. Обхванати бременни с преглед и консултация с гинеколог до четвъртия месец на бременността и своевременно хоспитализация на родилките при минимум 75 на сто от родилките жени.

Дейности 1.1.2. Осъществяване на акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население.

Предоставяне контрацептивни средства на желаещи лица, принадлежащи към групата на лица с ниски доходи.

Отговорна институция (изпълнители). МЗ, РЗИ, специалисти по акушерство и гинекология, здравни медиатори.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2011 г.–126 000 лв., 2012-2015 г. по 200 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавния бюджет.

Индикатори. Проведени минимум 6000 прегледа годишно с мобилните кабинети.

Задача 1.2. Намаляване на бременностите в юношеската възраст и профилактика на вродени аномалии и наследствени заболявания.

Дейности 1.2.1. Провеждане на **беседи** с подрастващи и млади хора и с техните родители за начините за предпазване от нежелана и ранна бременност, за опасностите, които крие ранната бременност за майката и бебето; за риска от раждане на деца с вродени аномалии и наследствени болести и начините за профилактиране.

Отговорна институция (изпълнители). МЗ, РЗИ, здравни медиатори, **лични** лекари

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. от 2012 до 2015 г. по 10 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Проведени минимум 250 беседи годишно по посочените теми.

Дейности 1.2.2. Провеждане на генетично **консултиране** и изследване на засегнати семейства и общности.

Отговорна институция (изпълнители). МЗ, **лични** лекари, Националната генетична лаборатория, здравни медиатори.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Държавният бюджет. Финансиране чрез Националната програма за редки болести.

Индикатори. 1) Системно проведени генетични консултации и изследвания. 2) Брой предотвратени раждания на увреден плод.

Дейности 1.2.3. Провеждане на дородова **диагностика** на бременни жени в риск.

Отговорна институция (изпълнители). МЗ, **лични** лекари, Националната генетична лаборатория /НГЛ/, здравни медиатори.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Държавният бюджет. Финансиране чрез Националната програма за редки болести.

Индикатори. Обхващане на минимум 75 на сто от бременните жени в риск с дородова диагностика.

Дейности 1.2.4. Организиране на **5 консултативни кабинета** в населени места, квартали и махали с предимно ромско население по въпросите на сексуалното и репродуктивното здраве, семейното планиране, начините за предпазване от сексуално предавани инфекции.

Отговорна институция (изпълнители). **МЗ** в сътрудничество с **общините** и **НПО**.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 по 20 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Разкрити 5 консултативни кабинета.

Цел 2. Подобряване на здравната помощ за новородените и децата в предучилищна възраст.

Задача 2.1. Своевременно регистриране на новородените и децата при личен лекар.

Дейности 2.1.1. Активизиране дейността на медиаторите за издирване на деца без личен лекар и разясняване пред родителите им важността за регистрирането им.

Отговорна институция. Здравни медиатори, **лични лекари, РЗИ.**

Времеви период.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник.

Индикатори. Минимум 75 на сто от децата, записани при личен лекар в населените места, в които работят медиатори.

Задача 2.2. Повишаване на обхвата с **имунизации** по Националния имунизационен календар на новородените и децата до 7-годишна възраст.

Дейности 2.2.1. Провеждане беседи и разговори с младите майки за значението на имунизациите и мотивирането им за редовното им прилагане, съгласно Националния имунизационен календар.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ, здравни медиатори, **мобилни кабинети.**

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2011 – 5000 лв., 2012-2015 по 10 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет

Индикатори. Проведени минимум 250 беседи годишно по посочените теми.

Дейности 2.2.2. Провеждане на **имунизации** с мобилни екипи в населени места без лични лекари.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ, лечебни заведения, здравни медиатори.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. - 60 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет

Индикатори. 90 на сто от децата в населени места без лични лекари, обхванати с имунизации.

Дейности 2.2.3. Активно **издирване** от личния лекар на новородени в домашни условия деца и тяхното **имунизирване** с ваксините, съответстващи на възрастта.

Отговорна институция. Лични лекари, РЗИ, здравни медиатори

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства.

Финансиране. Източник. НЗОК

Индикатори. 95 на сто от родените в домашни условия, обхванати с имунизации.

Задача 2.3. Подобряване на информираността за **здравословно хранене** на новородените и малките деца.

Дейности 2.3.1. Провеждане на **беседи** и разпространение на информационни материали, организиране на **обучения** за жени, ангажирани с отглеждането на малки деца.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ, здравни медиатори

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 по 8000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Проведени минимум 250 беседи годишно по темата за здравословното хранене.

Задача 2.4. Редовно **провеждане на профилактичните прегледи** за съответната възрастова група.

Дейности 2.4.1. Провеждане на профилактични прегледи с мобилни педиатрични кабинети в квартали с преобладаващо ромско население и отдалечени населени места.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ, лечебни заведения, здравни медиатори.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2011 г.–56 000 лв., 2012-2015 г. по 75 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Проведени минимум 6000 прегледа годишно с мобилните педиатрични кабинети.

Цел 3. Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население.

Задача 3.1. Повишаване обхвата на ромското население с имунизации по Националния имунизационен календар.

Дейности 3.1.1. Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ, лични лекари, здравни медиатори.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. по 8000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Проведени минимум 250 беседи годишно по посочената тема.

Задача 3.2. По-пълно обхващане на ромското население с профилактични прегледи.

Дейности 3.2.1. Провеждане на ранна диагностика и скринингови изследвания с мобилни мамографи за превенция на рака на млечната жлеза.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ, мобилни екипи, лични лекари, здравни медиатори.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2011 г. – 44 000 лв., 2012-2015 г. – по 55 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. 1) Държавният бюджет. 2) ОП «РЧР» - проект „Спри и се прегледай“ с бюджет 19 558 281,73 лв. по схема "Национална кампания за ранна диагностика на онкологични заболявания".

Индикатори. Проведени минимум 3000 прегледа годишно с двата мобилни мамографа.

Дейности 3.2.2. Провеждане на **ранна диагностика** и скрининг за **артериална хипертония**, сърдечно съдови заболявания, **белодробни заболявания**, **захарен диабет** и дислипидемии с мобилни флуорографи, ехографи и лаборатории.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ, мобилни екипи, лични лекари

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2011 г. – 119 000 лв., 2012-2015 г. – по 180 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. 1) Проведени минимум 8000 прегледа годишно с 5 терапевтични мобилни кабинета; 2) 3000 изследвания годишно с 2 мобилни флуорографа, 3) 4500 прегледа годишно с 3 мобилни ехографа и 4) 4500 изследвания годишно с 3 мобилни лаборатории.

Дейности 3.2.3. Провеждане на разяснителни кампании за значението на **профилактичните прегледи** сред ромското население.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ, лични лекари в сътрудничество с НПО и здравни медиатори.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2011-2015 г. по 8000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Проведени минимум 250 беседи годишно по посочената тема.

Задача 3.3. **Превенция** и контрол на **ХИВ**, **туберкулоза** и сексуално предавани **инфекции** сред уязвимите ромски общности.

Дейности 3.3.1. Изграждане на капацитет и работа в общността за **превенция** и контрол на ХИВ чрез **услуги** по консултиране и насочване за анонимно и безплатно изследване за ХИВ и сексуално предавани инфекции; обучение; работа на терен; здравно-социални центрове в ромска общност; мобилни медицински кабинети.

Отговорна институция. МЗ, неправителствени организации, общини, РЗИ, кабинети за анонимно и безплатно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН /КАБКИС/, лечебни заведения, Агенция за социално подпомагане /АСП/.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. **757 238 евро** - външно финансиране, за 2011 г.

Финансиране. Източник. 1) Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции 2008-2015; 2) Програма BUL-202-G01-H-00 „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН”, финансирана от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария.

Индикатори. Брой и процент млади хора от ромска общност, достигнати с пълен пакет услуги за превенция на ХИВ.

Дейности 3.3.2. Дейности за подобряване контрола на туберкулозата сред ромска общност чрез провеждане на скрининг за риска, придружаване и изследване за туберкулоза; подкрепа в процеса на лечение на болните от туберкулоза.

Отговорна институция. МЗ, неправителствени организации, общини, лечебни заведения, АСП.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2011 г. - 572 444 евро външно финансиране; 2012 г. - 309 200 евро външно финансиране.

Финансиране. Източник. 1) Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата; 2) Програма BUL-607-G02-T „Подобряване на контрола на туберкулозата в България”; 3) Програма BUL-809-G03-T „Укрепване на националната програма по туберкулоза в България”, финансирани от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария.

Индикатори. 1) Брой лица от ромска общност, обхванати със скрининг за риска от туберкулоза. 2) Брой и процент лица от ромска общност, обхванати със скрининг за риска от туберкулоза, които получават медицински преглед чрез микроскопско изследване, рентгенологичен преглед и туберкулинов кожен тест. 3) Брой пациенти с туберкулоза от ромска общност с директно наблюдавано лечение в продължителната фаза или с латентна туберкулозна инфекция, които получават подкрепа от ключови сътрудници.

Цел II: Осигуряване на равен достъп до здравни услуги на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства.

Цел III: Повишаване броя на квалифицираните роми, работещи в здравната система. Развиване на медиаторството и на различни форми на работа за и в общността (здравно социални центрове и др.).

Цел 4. Подобряване достъпа до здравни услуги.

Задача 4.1. Доближаване на практиките за **първична и специализирана помощ до кварталите**, населени предимно с ромско население.

Дейности 4.1.1. Подкрепа за функционирането на **амбулатории за първична медицинска помощ** в квартали, населени предимно с ромско население, съфинансирани от общините и с мобилна техника.

Отговорна институция. НЗОК, общини, НПО

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник.

Индикатори. Проведени профилактични прегледи и изследвания в населени места.

Дейности 4.1.2. Разширяване сътрудничеството на личните лекари със здравните медиатори и студентите по медицина от ромски произход.

Отговорна институция. Лични лекари, здравни медиатори, студенти.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник.

Индикатори. Включени студенти по медицина от ромски произход на работа по време на летния стаж в помощ на лични лекари, които имат практики в квартали с предимно ромско население.

Задача 4.2. Обучение на здравни медиатори и тяхната реализация.

Дейности 4.2.1. Идентифициране на населени места, в които има нужда от здравни медиатори и избор на подходящи хора.

Отговорна институция. МЗ, общини, РЗИ, Националната мрежа на здравните медиатори /НМЗМ/.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. по 13 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Разширена мрежа от здравни медиатори с включване на минимум 5 нови населени места годишно.

Дейности 4.2.2. Подготовка на медиаторите в медицински колежи.

Отговорна институция. МЗ, общини, медицински колежи, Национална мрежа на здравните медиатори.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства.

Финансиране. Източник. Общинските бюджети.

Индикатори. Минимум 20 медиатори годишно, завършили успешно подготовката си.

Дейности 4.2.3. Осигуряване трудовата реализация на здравните медиатори и текущото им обучение.

Отговорна институция. МФ, МЗ, в сътрудничество с общините.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. по 10 000 лв. ежегодно от бюджета на Министерството на здравеопазването за текущо обучение.

Финансиране. Източник. 1) Държавният бюджет. 2) Целеви средства като делегиран бюджет към общини, в които работят здравни медиатори.

Индикатори. Минимум 130 здравни медиатори, работещи в общински администрации.

Задача 4.3. Увеличаване броя на лекарите и медицинските специалисти от ромски произход, работещи в населени места с компактно ромско население.

Цел IV. Повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация.

Цел 5. Повишаване на здравните знания и информираността на ромското население.

Задача 5.1. Обучение на ромското население за предпазване от най-честите заболявания.

Дейности 5.1.1. Организиране и провеждане на **кампании** за запознаване с начините за предпазване от най-разпространените инфекциозни, онкологични, сърдечносъдови и наследствени болести.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ, здравни медиатори, **лични** лекари.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2011 г. - 12 000 лв., 2012-2015 г. по 20 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Проведени годишно кампании в минимум 20 населени места по посочените теми.

Дейности 5.1.2. Увеличаване на **здравните предавания** по радиото и телевизията с предимно профилактична насоченост и по въпросите на здравното осигуряване.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ в сътрудничество с обществени и частни медии.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник.

Индикатори. Проведени минимум 100 радио- и телевизионни предавания годишно с профилактична насоченост.

Дейности 5.1.3. Разработване и излъчване на видео и аудио **клипове** на здравна тематика, адресирани към ромското население.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ в сътрудничество с обществени и частни медии.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 по 10 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Продуциране на минимум 2 клипа годишно.

Дейности 5.1.4. Периодично провеждане на **беседи** от здравни специалисти и медиатори за вредата от най-разпространените рискови фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословно хранене и за предимствата на здравословния начин на живот.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ в сътрудничество със здравни медиатори и личните лекари.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. по 15 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. 1) Държавният бюджет. 2) ОП «РЧР» - проект „Информирани и здрави" с бюджет 4 692 754.30 лв. по схема „Здравни информационни кампании".

Индикатори. Проведени минимум 250 беседи годишно по посочените теми.

Дейности 5.1.5. Разработване и реализация на **програми за превенция** на трафик на хора и сексуално насилие сред лица от ромската общност.

Отговорна институция. МЗ, НПО, здравни медиатори и теренни работници.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. по 14 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Разработване и изпълнение на програми в минимум две административни области годишно.

Дейности 5.1.7. Стимулиране създаването на **извънкласни форми** на здравно образование за ромските деца – клубове, спортни секции и др.

Отговорна институция. МФВС в сътрудничество с **общините** и НПО

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Създадени клубове и спортни секции в минимум 20 училища годишно.

Цел V. Преодоляване на културните бариери в общуването и всякакви форми на дискриминационни нагласи в **здравното обслужване**.

Цел 6. Подобряване на **здравното обслужване**.

Задача 6.1. Обучаване на здравни специалисти за ефективна работа в мултиетническа среда.

Цел VI: Разширяване обхвата на здравноосигурените лица в **неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства**, чрез предприемане на **законодателни инициативи** по отношение на здравното осигуряване на лица с ниски доходи, в това число и на дълготрайно безработните.

Цел 7. Разширяване обхвата на здравноосигурените лица сред тези, принадлежащи към етнически малцинства.

Задача 7.1. Предприемане на **законодателни инициативи** за решаване на проблема с невнесени здравни осигуровки на бедните и лицата с ниски доходи, в това число на дълготрайно безработните.

Задача 7.2. Обучение на лица от **ромска общност** за техните задължения и права като **пациенти**.

Дейности 7.2.1. Обучение на лица от ромската общност за техните задължения и права като пациенти.

Отговорна институция. МЗ, РЗИ, здравни медиатори, лични лекари.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. по 7000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Проведени минимум 250 беседи годишно по посочените теми.

МОНИТОРИНГ

на здравното състояние на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства

Цел 8. Оценяване и наблюдение на здравното състояние на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства.

Задача 8.1. Разработване и внедряване на механизми за наблюдение и оценяване на здравното състояние на ромското население.

Дейности 8.1.1. Проучване на **здравния статус** на ромското население – репрезентативни изследвания, фокус групи в квартали с компактно ромско население.

Отговорна институция. МЗ в сътрудничество с НСИ и здравни медиатори.

Времени период. 2012 г.; 2014 г.

Финансиране. Средства. 2012 г. - 40 000 лв.; 2014 г. – 40 000 лв.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Проведени проучвания.

Във **Финансовия разчет на План за действие 2011-2015 г. към Здравната стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства 2005-2015 г.** е посочено, че за различните здравни дейности общо предоставените средства от бюджета на Министерството на здравеопазването (т. е. от държавния бюджет) за 2011 г. са 430 000 лв., за 2012 г. – 1 051 000 лв., за 2013 г. – 1 051 000 лв., за 2014 г. – 1 051 000 лв. и за 2015 г. – 1 091 000 лв., а за здравните дейности **3.3.1.** и **3.3.2.** средствата са от **Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария (т.е. външно финансиране)**, както следва: за 2011 г. по 3.3.1. - 757 238 евро и за 3.3.2. - 572 444 евро, а за 2012 г. по 3.3.2. - 309 200 евро.

По приоритет „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“ в Националния план за действие е предвидено централните институции (министерства и др.) и организации да осъществят за периода следните дейности:

По цел 4. Подобряване достъпа до здравни услуги.

Задача 4.3. Увеличаване броя на лекарите и медицинските специалисти от ромски произход, работещи в населени места с компактно ромско население.

Дейности 4.3.1. Целево подготвяне на младежи от ромски произход за кандидатстване в медицински университети и колежи.

Отговорна институция. МЗ, медицински университети и колежи, НПО.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012 г. – 200 000 лв.; 2013 – 2015 г. по 240 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Подготовка на минимум 20 кандидат-студенти годишно.

Дейности 4.3.2. Подпомагане със стипендии на роми - студенти по медицина.

Отговорна институция. МЗ

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. по 50 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Ежегодно отпуснати стипендии за 10 студенти по медицина с най-висок успех.

Дейности 4.3.3. Провеждане на летни стажове на роми-студенти по медицина, в практики за първична медицинска помощ в ромска общност.

Отговорна институция. МЗ, медицинските университети /МУ/

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник.

Индикатори. 95 на сто роми - студенти по медицина, провеждащи летни стажове в практики за първична медицинска помощ в ромска общност.

По цел 5. Повишаване на здравните знания и информираността на ромското население.

Задача 5.1. Обучение на ромското население за предпазване от най-честите заболявания.

Дейности 5.1.6. Въвеждане на интерактивни сесии по здравно и сексуално образование в училищата с предимно ромско население като част от задължителната учебна програма.

Отговорна институция. МОМН, МЗ

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. по 20 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Проведени интерактивни сесии в минимум 50 училища годишно.

По цел 6. Подобряване на здравното обслужване.

Задача 6.1. Обучаване на здравни специалисти за ефективна работа в мултиетническа среда.

Дейности 6.1.1. Включване на модул за обучение на студенти в медицинските университети и колежи за работа с етнически общности и в мултикултурна среда.

Отговорна институция. МЗ, медицински университети и колежи

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. по 3000 лв. ежегодно за обучение на преподавателите.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. 1) Включен модул в програмата на студенти от медицинските университети и колежи. 2) Проведено обучение на преподаватели от медицинските университети и колежи

Дейности 6.1.2. Провеждане на семинари за запознаване на медицинския персонал, работещ в квартали с компактно ромско население, с културата, традициите и здравния статус на ромите.

Отговорна институция. МЗ, медицински университети и колежи.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. по 10 000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Проведени минимум 2 семинара годишно.

По цел 7. Разширяване обхвата на здравноосигурените лица сред тези, принадлежащи към етнически малцинства.

Задача 7.1. Предприемане на законодателни инициативи за решаване на проблема с невнесени здравни осигуровки на бедните и лицата с ниски доходи, в това число на дълготрайно безработните.

Дейности 7.1.1. Създаване на работни групи за разработване на необходимите *нормативни актове* и широкото им обществено обсъждане.

Отговорна институция. МЗ, МТСП, МФ, НЗОК

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник.

Индикатори. Намаляване процента на здравно неосигурени лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства.

По цел 8. Оценяване и наблюдение на здравното състояние на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства.

Задача 8.1. Разработване и внедряване на механизми за наблюдение и оценяване на здравното състояние на ромското население.

Дейности 8.1.2. Обработване и анализ на данните, получени при профилактичните прегледи.

Отговорна институция. МЗ, Националният център за здравна информация /НЦЗИ/.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 2012-2015 г. по 5000 лв. ежегодно.

Финансиране. Източник. Държавният бюджет.

Индикатори. Обработени данни и изготвен годишен анализ за резултатите от проведените профилактични прегледи с мобилните единици.

3. Приоритет „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура.

<p>Цел 1. Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура.</p>
--

Задача 1.1. Подобряване на жилищните условия в квартали с компактно ромско население.

Дейности 1.1.1. Оценка на нуждите от подобряване състоянието на ромските квартали по отношение на инженерната инфраструктура.

Отговорна институция (изпълнители). Общините.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Общински бюджети

Индикатори. Брой общини, извършили оценка на нуждите.

Дейности 1.1.2. Разработване на **общински програми** за подобряване на жилищните условия в квартали с компактно ромско население.

Отговорна институция (изпълнители). Общините.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Общинските бюджети.

Индикатори. Брой общини, разработили общински програми.

Задача 1.2. Отреждане на **нови територии за жилищно строителство** с възможности за **деконцентриране** на компактните и обособени ромски квартали.

Дейности 1.2.1. Идентифициране на подходящи терени.

Отговорна институция (изпълнители). Общините.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Общинските бюджети.

Индикатори. Брой терени. Брой общини.

Дейности 1.2.2. Уреждане въпросите със **собствеността на терените**.

Отговорна институция (изпълнители). Общините.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Общинските бюджети.

Индикатори. Брой терени. Брой общини.

Дейности 1.2.3. Отреждане на **терените** – общинска собственост, за жилищно строителство.

Отговорна институция (изпълнители). Общините.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Общинските бюджети.

Индикатори. Брой терени. Брой общини.

Задача 1.3. Създаване на **кадастрални карти** и **кадастрални регистри** на територии, включващи зони с компактно ромско население.

Дейности 1.3.2. Изработване на специализирани карти.

Отговорна институция. Общините.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Общинските бюджети.

Индикатори. Площ (в ха) на създадени кадастрални карти.

Задача 1.4. Актуализация/ изработване на подробни устройствени планове /ПУП/ на съществуващи и на новоотредени терени.

Дейности 1.4.1. Актуализация на подробни устройствени планове на съществуващи терени.

Отговорна институция. Общините.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. .....

Финансиране. Източник. Общинските бюджети.

Индикатори. Площ (в ха) на актуализирани подробни устройствени планове.

Дейности 1.4.2. Изработване на подробни устройствени планове на новоотредени терени.

Отговорна институция. Общините.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. .....

Финансиране. Източник. Общинските бюджети.

Индикатори. Площ (в ха) на изработени нови подробни устройствени планове.

Задача 1.5. Проектиране и изграждане на техническа инфраструктура.

Дейности 1.5.1. Проектиране на техническа инфраструктура: водоснабдяване, канализация, улична мрежа, благоустройство.

Отговорна институция. 1) Общините. 2) МРРБ.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. Общините - ..... ; МРРБ – 50 000 лв.

Финансиране. Източник. Общинските бюджети и държавния бюджет.

Индикатори. Брой проекти.

Дейности 1.5.2. Изграждане на обекти от техническата инфраструктура.

Отговорна институция. 1) Общините. 2) МРРБ.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. Общински бюджет - ..... ; МРРБ – 350 000 лв.

Финансиране. Източник. Общински бюджети. Държавен бюджет.

Индикатори. 1) брой обекти - технически параметри; 2) брой ползватели.

Задача 1.6. Изграждане и рехабилитация на социални жилища.

Дейности 1.6.1. Изградени нови социални жилища.

Отговорна институция. 1) Общините. 2) МРРБ.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. Общински бюджети.....; МРРБ – 10 000 000 лв.

Финансиране. Източник. Общинските бюджети. Държавният бюджет чрез ОП „РР“.

Индикатори. 1) брой изградени нови социални жилища; 2) брой ползватели.

Дейности 1.6.2. Рехабилитирани съществуващи социални жилища.

Отговорна институция. 1) Общините. 2) МРРБ.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. Общински бюджети.....; МРРБ – 5 000 000 лв.

Финансиране. Източник. Общинските бюджети. Държавният бюджет чрез ОП „РР“.

Индикатори. 1) брой рехабилитирани социални жилища; 2) брой ползватели.

Задачи 1.7. Осигуряване на алтернативно жилищно настаняване в случай на принудително изваждане на уязвими ромски семейства от домовете, които обитават.

Дейности 1.7.1. Осигуряване на алтернативно жилищно настаняване в случай на принудително изваждане на уязвими ромски семейства от домовете, които обитават.

Отговорна институция. Общините.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Общинските бюджети.

Индикатори. 1) брой настанени домакинства и 2) брой обитатели.

Задачи 1.8. Усъвършенстване и допълване на законодателството в областта на жилищните условия.

Задача 1.9. Реконструкция на обекти на **социалната инфраструктура** за целите на образованието, културата и др.

Дейности 1.9.1. Реконструкция на обекти на **образователната инфраструктура**.

Отговорна институция. 1) **Общините.** 2) МРРБ.

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. Общински бюджети - .....; МРРБ – 5 000 000 лв.

Финансиране. Източник. Общински бюджети. Държавен бюджет чрез ОП „РР“.

Индикатори. 1) брой реконструирани обекти; 2) брой ползватели.

Дейности 1.9.2. Реконструкция на обекти на **културната инфраструктура**.

Отговорна институция. **Общините.**

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Общински бюджети.

Индикатори. 1) брой реконструирани обекти; 2) брой ползватели.

Дейности 1.9.3. Реконструкция на обекти на **социалната инфраструктура**.

Отговорна институция. **Общините.**

Времеви период. 2012-2014 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Общински бюджети.

Индикатори. 1) брой реконструирани обекти; 2) брой ползватели.

По приоритет „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“ в Националния план за действие е предвидено централните институции (министерства и др.) и организации да осъществят за периода следните дейности:

По цел 1. Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура.

Задача 1.3. Създаване на кадастрални карти и кадастрални регистри на територии, включващи зони с компактно ромско население.

Дейности 1.3.1. Изработване на кадастрални карти и кадастрални регистри на територии, включващи зони с компактно ромско население.

Отговорна институция. МРРБ
Времеви период. 2012-2014 г.
Финансиране. Средства. 150 000 лв.
Финансиране. Източник. Държавен бюджет.
Индикатори. Площ (в ха) на създадени кадастрални карти.

Задачи 1.8. Усъвършенстване и допълване на законодателството
в областта на жилищните условия.

Дейности 1.8.1. Проучване на възможността за усъвършенстване и допълване на законодателството в областта на достъпа до жилища.

Отговорна институция. Неправителствен сектор.
Времеви период. 2012-2014 г.
Финансиране. Средства. ....
Финансиране. Източник. Донорски програми.
Индикатори. Брой изследвания.

4. Приоритет „ЗАЕТОСТ“

По-долу е приложен **План за действие** на Агенцията по заетостта по **Десетилетието, за периода 2011-2015 г.** с разчетено финансиране за 2011 г.

Оперативна цел. Подобряване на достъпа на ромите до пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях.

Цел 1. Осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и до различни инструменти и инициативи за самостоятелна заетост. **Квалификация и преквалификация** на безработни роми, както и на заети роми, в съответствие с професии, търсени на пазара на труда.

Задача 1.1. Повишаване на пригодността за заетост и квалификацията на безработни роми.

Дейности 1.1.1. Организиране на **обучителни курсове** за безработни лица:

- а) мотивация за активно търсене на работа;
- б) професионална ориентация;
- в) професионална квалификация,

в рамките на годишните програми за обучение по Националния план за действие по заетостта (НПДЗ) и други планове.

Отговорна институция. МТСП, АЗ, МОМН в сътрудничество с общините.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет, ОП „РЧР“ и други донорски програми и проекти.

Индикатори. Брой лица завършили обучителни курсове:

а) мотивирани с подобрени умения за търсене на работа – 12 500;
б) професионална ориентация и адаптация на пазара на труда – 12 000;

в) професионална квалификация - 2000.

г) процент от преминалите обучения безработни роми да се реализират на пазара на труда.

Задачи 1.2. Осигуряване на заетост на ромите, търсещи работа.

Дейности 1.2.1. Насърчаване на заетостта чрез програми и мерки по реда на **Закона за насърчаване на заетостта** в рамките на годишните програми за обучение по Националния план за действие по заетостта (НПДЗ) и други планове.

Отговорна институция. МТСП, АЗ, областни администрации в сътрудничество с общините и работодателите.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет, ОПРЧР и други донорски програми и проекти.

Индикатори. Брой лица с осигурена заетост: 50 000.

Цел 2. Насърчаване на заетостта чрез провеждане на обучение на безработни лица за ключови компетентности.

Задача 2.1. Повишаване възможностите за заетост сред младежи, лица над 50 г., неактивни лица, безработни лица с ниско образование включително от ромски произход.

Цел 3. Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес.

Задача 3.1. Повишаване на предприемаческата култура на ромите.

Дейности 3.1.1. Организиране на **мотивационни курсове** (в рамките на годишните програми за обучение по Националния план за действие по заетостта /НПДЗ/ и други планове).

Отговорна институция. МТСП, АЗ, МИЕТ в сътрудничество с **общините**.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет, ОП „РЧР“ и донорски програми и проекти.

Индикатори. 1) Брой лица завършили обучение за предприемачество: **1000**. 2) Процент от тях стартирали собствен бизнес.

Задача 3.2. Подкрепа за започване на **собствен бизнес**.

Цел 4. Конкретни механизми за осигуряване на **устойчива заетост на ромите в активна трудова възраст** заедно с представители на работодателите, синдикатите, общините и организациите на ромската общност.

Задача 4.1. Подобряването на услугите, предлагани от институциите, за хората търсещи работа и работодателите да ги наемат.

Дейности 4.1.1. Провеждане на курсове за **обучение на служителите в бюрата по труда** за придобиване на специфични умения за работа с представители на ромското население и други етнически малцинства.

Отговорна институция. МС, МТСП, АЗ

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет, ОП „РЧР“.

Индикатори. 1) Брой на служителите - **1200** от дирекции "Бюро по труда" (ДБТ), преминали обучителен курс за работа в мултиетническа среда. 2) Подобрените услуги в сферата на заетостта.

Цел 5. Насърчаване на социалния и гражданския диалог в **подкрепа на трудовата реализация на ромите**.

Задача 5.1. Подкрепа за **провеждане на инициативи и кампании с ромски организации** на местно и национално ниво.

По приоритет „**ЗАЕТОСТ**“ в Националния план за действие е предвидено централните институции (министерства и др.) и организации да осъществят за периода следните дейности:

По цел 2. Насърчаване на заетостта чрез провеждане на обучение на безработни лица за ключови компетентности.

Задача 2.1. Повишаване възможностите за заетост сред младежи, лица над 50 г., неактивни лица, безработни лица с ниско образование включително от ромски произход.

Дейности 2.1.1. Обучения по ключови компетентности, “Инициативност и предприемачество” или „Обществени и граждански компетентности” към съответното професионално обучение.

Отговорна институция. Държавно предприятие „Българо-германски центрове за професионално обучение“ /ДП „БГЦПО“/, Агенция по заетостта.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. 2 860 574 лв. от Националния план за действие по заетостта /НПДЗ/ през 2012 г.

Индикатори. Брой лица завършили курсове по ключови компетентности - **1 887** безработни лица от рисковите групи.

По цел 3. Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес.

Задача 3.2. Подкрепа за започване на собствен бизнес.

Дейности 3.2.1. Обучение по стартиране и управление на собствен бизнес.

Отговорна институция. МТСП, АЗ, МИЕТ

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет, ОП „РЧР“ и ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” и други донорски програми и проекти.

Индикатори. 1) Брой лица завършили обучение по стартиране и управление на собствен бизнес: 500. 2) Процент от тях с подобрени умения за управление на собствен бизнес (включително и разширяване на бизнеса).

По цел 4. Конкретни механизми за осигуряване на устойчива заетост на роми в активна трудова възраст заедно с представители на работодателите, синдикатите, общините и организациите на ромската общност.

Задача 4.1. Подобряването на услугите, предлагани от институциите, за хората търсещи работа и работодателите да ги наемат.

Дейности 4.1.2. Назначаване на представители на ромската общност в структурите на МТСП и АЗ в области, с преобладаващо ромско население.

Отговорна институция. МТСП, АЗ

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет, ОП „РЧР“.

Индикатори. Брой назначени представители на ромската общност в структурите на МТСП и АЗ: 150.

По цел 5. Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите.

Задача 5.1. Подкрепа за провеждане на инициативи и кампании с ромски организации на местно и национално ниво.

Дейности 5.1.1. Среци, семинари, дискусии, кръгли маси, кампании.

Отговорна институция. МТСП, АЗ

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет, донорски програми и проекти.

Индикатори. Брой проведени среци, кампании, кръгли маси, дискусии и семинари: 600.

ПЛАН за ДЕЙСТВИЕ
на Агенцията по заетостта по Десетилетието
за периода 2011-2015 г. и за 2011 г.

Инициативи	2011-2015 г.	2011 г.
1. Повишаване на конкурентността на ромите на пазара на труда	76 500	15 300
1.1 Повишаване на пригодността за заетост и квалификация на безработни роми	26 500	5 300
Организиране на обучителни курсове на безработни лица, в рамките на годишните програми за обучение по НПДЗ и др. плановете:		
- мотивация за активно търсене на работа	12 500	2 500

- професионална ориентация	12 000	2 400
- професионална квалификация	2 000	400
1.2 Осигуряване на заетост на ромите, търсещи работа лица	50 000	10 000
Насърчаване на заетостта чрез програми и мерки по реда на ЗНЗ в рамките на годишните програми за заетост и обучение по НПДЗ и др. планове		
2. Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес	1 500	300
2.1 Повишаване на предприемаческата култура на ромите	1000	200
Организиране на мотивационни курсове в рамките на годишните програми за обучение по НПДЗ и др. планове		
2.2 Подкрепа за започване на собствен бизнес	500	100
Обучение по стартиране и управление на собствен бизнес		
3. Изграждане на капацитет за насърчаване на трудовата заетост на ромите	1 350	
3.1 Подобряване на услугите, предлагани от институциите на безработни ромци и работодателите	1 350	
Провеждане на курсове за обучение на служителите в ДБТ за придобиване на специфични умения за работа с представители на ромското население и др. етнически общности.	1 200	
Назначаване на представители на ромската общност в структурите на АЗ, в области с преобладаващо ромско население	150	
4. Насърчаване на социалния и граждански диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите	600	120
4.1 Подкрепа за провеждане на инициативи и кампании с ромски организации на местно и национално ниво	600	120
Срещи, кръгли маси, семинари, дискусии, кампании и др.		

Планираните дейности ще се изпълняват със средства от бюджета за активна политика на пазара на труда и по схеми на Оперативните програми. Натуралните показатели са част от съответните дейности в общия план на Агенцията по заетостта.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ за ЗАКРИЛА на ДЕТЕТО /ДАЗД/

Цел 1. Намаляване на изоставянето на деца от ромската общност и предотвратяване на институциализацията.

Задача 1.1. Ранно идентифициране и ранна превенция на рискове от изоставяне и negliжиране на деца в риск от ромската общност.

Дейности 1.1.1. Разкриване на центрове за майчино и детско здраве при закриването на домовете за медико-социални грижи за деца – 8 пилотни области.

Отговорна институция (изпълнители). МЗ, АСП, Държавна агенция за закрила на детето /ДАЗД/.

Времеви период. 2011-2014 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. ОП „РЧР“, процедура „Шанс за щастливо бъдеще“, проект "ПОСОКА: семейство" (бюджет 1 972 503.62 лв.), ОП „РР“.

Индикатори.

Дейности 1.1.2. Лицензиране, мониторинг и контрол по приемна грижа.

Отговорна институция. ДАЗД, Инспекторат на АСП

Времеви период. 2011-2020 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Бюджетни средства.

Индикатори. 1) Брой издадени лицензи на доставчици на социалната услуга „Приемна грижа“. 2) Брой извършени проверки; брой издадени задължителни предписания; брой методически указания.

Дейности 1.1.3. Лицензиране на доставчици с цел разкриване на социални услуги (ЦОП, ЦСРИ и др. в близост до високо рискови ромски общности.

Отговорна институция. АСП, ДАЗД

Времеви период. 2011-2020 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Държавен бюджет. Бюджетни средства.

Индикатори. Брой лицензирани доставчици на социални услуги.

Задача 1.2. Подобряване на социалните ресурси на уязвими семейства.

Дейности 1.2.1. Програми и целеви дейности на общините.

Отговорна институция. Общини, АСП, ДАЗД, Регионални дирекции за социално подпомагане /РДСП/, Дирекции „Социално подпомагане“/ДСП/ и отделите „Закрила на детето“ /ОЗД/.

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. ....
Финансиране. Източник. Общински бюджет.
Индикатори.

5. Приоритет „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА и НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на общественя ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на езика на омразата.

Цел 1. Подобряване на ефективността на **работа на полицейски служители в мултиетническа среда** при спазване на стандартите по правата на човека.

Задача 1.1. Повишаване на квалификацията за **ефективна дейност на полицейски служители в мултиетническа среда.**

Дейности 1.1.1. **Обучение** на полицейските служители по правата на човека и проблемите на малцинствата в рамките на **служебната учебна година по месторабота.**

Отговорна институция. МВР

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет.

Индикатори. 1) Брой проведени обучения. 2) Брой на обучени служители в умения за работа в мултиетническа среда.

Дейности 1.1.2. Ежегодно провеждане на **10 едноседмични теоретико-практически курса на обучение** на национално и местно ниво на тема: “Работа на полицията с етническите малцинства” с участието на **по 7 служители** от охранителна полиция във всеки от тях – общо 70 служители.

Отговорна институция. МВР

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. По 18 230 лв. за всяка една година.

Финансиране. Източник. Републикански бюджет.

Индикатори.

Цел 2. Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт.

Задача 2.1. Реализиране на програми и проекти насочени към утвърждаване на **толерантни междуетнически отношения** между младежите – роми и не-роми.

Дейности 2.1.1. Организиране на проект “Искам да бъда” за провокиране чувство на симпатия към младите роми. Ангажиране на изтъкнати спортисти в медийна кампания.

Отговорна институция. Министерство на физическото възпитание и спорта /МФВС/ в сътрудничество с Институт „Отворено общество”, посолства на страни-членки на ЕС, общини.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 10 000 лева годишно.

Финансиране. Източник. Републикански бюджет и по проект.

Индикатори. Брой на привлечените деца и младежи за участие в проекта за толерантност и междуетнически отношения. Брой проведени мероприятия в рамките на кампанията.

Цел 3. Подобряване представителството на хора от ромската общност в публичната администрация на всички нива.

Задача 3.1. Увеличаване броя на заетите роми в публичната администрация на централно и местно ниво и **подобряване квалификацията** на вече назначените.

Дейности 3.1.1. Провеждане на **обучения** на общински и областни експерти по етническите и интеграционните въпроси.

Отговорна институция. МС, НССЕИВ

Времеви период. 2007-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет.

Индикатори. Проведени обучения за подготвяне на роми за работа в публичната администрация.

Дейности 3.1.2. Изграждане и поддържане на база от данни за **млади роми**, които желаят да работят в **публичната администрация**.

Отговорна институция. НССЕИВ, АЗ

Времеви период. 2007-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет.

Индикатори. Брой назначени роми в ПА.

Дейности 3.1.3. Осигуряване на стажуване за роми–висшисти в публичната администрация.

Отговорна институция. МТСП, НССЕИВ, АЗ

Времеви период. 2007-2015 г.

Финансиране. Средства.

Финансиране. Източник. Републикански бюджет.

Индикатори. Брой роми-висшисти, които са стажували в публичната администрация.

Цел 4. Повишаване на ефективността на системата за социалното подпомагане чрез повишаване квалификацията на социалните работници за работа в мултиетническа среда.

Задача 4.1. Повишаване на знанията и добиване на практически умения за работа в мултиетническа среда на социалните работници.

Дейности 4.1.1. Обучение на социални работници от дирекциите «Социално подпомагане» за работа в мултиетническа среда.

Отговорна институция. МТСП, АСП

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. 10 000 лв.

Финансиране. Източник. Републикански бюджет.

Индикатори. 1) Брой проведени обучения; 2) Брой обучени социални работници.

КОМИСИЯТА за ЗАЩИТА от ДИСКРИМИНАЦИЯ /КЗД/ се ангажира с изпълнението на:

1. Утвърждаване на практиката за провеждане на периодични независими проучвания в образованието, трудова заетост, здравеопазване и достъп до услугите.

2. Провеждане на държавна политика за стажуване на млади роми в държавната администрация.

3. Активизиране на превантивната дейност за толерантност чрез системни обучения съвместно с представители на регионалните центрове по образование и директорите на училища.

4. Организиране на открити приемни на Комисията за защита от дискриминация в общини с компактно ромско население.

5. Провеждане на национална кампания с медиите, посветена на враждебната реч и словото на омразата.

НССЕИВ си сътрудничи с КЗД и допълнително ще бъде подписано споразумение.

6. Приоритет „КУЛТУРА и МЕДИИ“

Оперативна цел: Насърчаването на културното многообразие и популяризирането на ромската култура, традиции, обичаи и творчество.

Цел 1. Постигане на устойчивост в резултатите на културната интеграция.

Задача 1.1. Разработване на Национална стратегия за развитие на културата.

Дейности 1.1.2. Разработване и реализиране на програми за културна и социална интеграция на областно и общинско ниво като част от областните и общински програми за развитие.

Отговорна институция. Областни администрации. Общини.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Общински бюджет. Международни програми. Европейски фонд за регионално развитие /ЕФРР/, Европейски социален фонд /ЕСФ/.

Индикатори. 1) Брой реализирани дейности /проекти по програмите.
2) Среден размер на бюджет на реализираните проекти.

Цел 2. Съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната етнокултура на ромите като част от българската национална култура и създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот на различни нива.

Задача 2.1. Създаване на условия за неформално и самостоятелно учене чрез библиотеките.

Дейности 2.1.1. Програма „Българските библиотеки – място за достъп до информация за всеки”, която обхваща регионалните библиотеки и читалищните библиотеки, включително в градове със смесено население и села с почти изцяло ромско население.

Отговорна институция. МК, общини, фондация „Бил и Мелинда Гейтс”.

Времеви период. 2011-2013 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет, общински бюджети и донор.

Индикатори. Брой обхванати библиотеки по програмата.

Задача 2.2. **Повишаване на възможностите за съхраняване на ромските традиции и култура**, неформално образование и достъп до култура чрез читалищата.

Дейности 2.2.1. **Институционално укрепване на читалищата** като модерни центрове за развитие на местната общност, включително и ромската.

Отговорна институция. МК и общините.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет и ЕФРР.

Индикатори. 1) Брой подкрепени читалища по програми на Министерството на културата; 2) Брой подкрепени читалища по общинските програми за развитие на читалищното дело; 3) проекти по.

Задача 2.3. Проучване, съхраняване и **популяризиране на ромската култура** и фолклор.

Дейности 2.3.1. Поддържане на **Националната система „Живи човешки съкровища – България”** за защита на нематериалното културно наследство и неговите носители, която включва и традиционната култура на етническите общности в страната, в т. ч. и на ромската общност.

Отговорна институция. МК, Институт по етнология и фолклористика с Етнографски музей при БАН.

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет, ЕФРР, ЕСФ.

Индикатори. Създаване и поддържане на **регистър** на нематериалното културно наследство, който включва и елементи на ромската традиционна култура.

Дейности 2.3.2. Популяризиране на ромската култура чрез общия **културен календар** на Министерството на културата.

Отговорна институция. МК, общините

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник.

Индикатори. Брой вписани културни събития, свързани с ромската култура, постъпили в Министерството на културата чрез културния календар на общините.

Задача 2.4. Подпомагане на млади ромски таланти.

По приоритет „КУЛТУРА И МЕДИИ“ в Националния план за действие е предвидено централните институции (министерства и др.) и организации да осъществят за периода следните дейности:

По цел 1. Постигане на устойчивост в резултатите на културната интеграция.

Задача 1.1. Разработване на **Национална стратегия за развитие на културата.**

Дейности 1.1.1. Разработване на **сектор „Регионална дейност“** с компонент „културна интеграция“ като част от Националната стратегия за развитие на културата.

Отговорна институция. Министерство на културата

Времеви период. 2011-2012 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник.

Индикатори. Утвърждаване на стратегията.

По цел 2. Съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната етнокултура на ромите като част от българската национална култура и създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот на различни нива.

Задача 2.3. Проучване, съхраняване и популяризиране на ромската култура и фолклор.

Дейности 2.3.3. Съдействие за организиране на **културни прояви и форуми, посветени на ромската култура** по програми на Министерството на културата на конкурсен принцип и по международни програми за култура.

Отговорна институция. МК

Времеви период. 2011-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет, ЕФРР, Международни програми за култура.

Индикатори. Брой подкрепени проекти на културни институти и НПО, участвали в програми на МК и по други национални и европейски програми.

Задача 2.4. Подпомагане на млади ромски таланти.

Дейности 2.4.1. Подпомагане на млади ромски таланти.

Отговорна институция. МК

Времеви период. 2012-2015 г.

Финансиране. Средства. ....

Финансиране. Източник. Републикански бюджет и международни програми за култура; „Програма за мерки за закрила на деца с изявени дарби” и по други международни програми.

Индикатори. Брой деца, получили стипендия по програмата на МК и подпомогнати по други програми.

Планът за действие на Област Силистра за изпълнение на Националната стратегия на Република България за интеграция на ромите 2012-2020 г. и „Десетилетие на ромското включване 2005-2015 г.“ е адаптиран и редактиран от **Румен Липков** – главен експерт в Областна администрация-Силистра.

м. май 2012 г., гр. Силистра